

Egyháztörténész szabadegyetemet tartottak Balatonkilitin

2016. augusztus 5. péntek 17:10

Az MTA-PPKE „Lendület” Egyháztörténeti Kutatócsoport Kanász Viktor igazgatásával másodszor szervezte meg az MTA támogatásával a Fraknoi Nyári Akadémiát, amelyet idén Siófok-Kiliti plébániáján tartottak augusztus 1. és 4. között. Hende Fanni beszámolóját tesszük közzé.

A tavalyi akadémián egyetemi hallgatók és doktoranduszok ismertették kutatási témájukat. Ebben az évben neves egyházi és világi kutatók, valamint a kutatócsoport munkájában részt vevő doktoranduszok tartottak előadásokat. Az akadémia díszvendége, Bosák Nándor, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye nyugalmazott püspöke életútjának elmondásával mutatta be, hogyan élte át a Magyar Katolikus Egyház a 20. század második felét.

Az első két napon tudományos előadások hangzottak el. A házigazda szerepét is betöltő Gárdonyi Máté egyháztörténeti szempont alapján mutatta be a tolerancia fogalmát. Nemes Gábor, a Győri Egyházmegyei Levéltár levéltárosa az Apostoli Szentszék és a Magyar Királyság 16. század első felének kapcsolatrendszerét ismertette különös tekintettel VII. Kelemen pontifikátusának idejére. Török József, az Egyháztörténeti Kutatócsoport szenior kutatója és tanácsadója a francia forradalom egyházpolitikájáról és a forradalom során bekövetkezett mentalitásváltozásról szólt. C. Tóth Norbert, az MTA-HIM-SZTE-MOL Magyar Medievisztikai Kutatócsoport tudományos főmunkatársa a késő középkori magyar egyházi középírási mályuszi modelljének újragondolására hívta fel a figyelmet néhány problematikus kérdés felvetésével. Fedeles Tamás, a Pécsi Tudományegyetem Történettudományi Intézet docense, a középkori római papszentelésről szóló Libri Formatarum magyar vonatkozású adatait, és további vizsgálatuk feladatait vázolta. A napot a kiliti plébánia udvarán adott fogadás zárta, a pázmányos Kiske-Kusza zenekar részvételével.

A második napot Tóth Tamás, a Pápai Magyar Intézet rektora nyitotta meg intézete történetének gazdag képillusztációval történő bemutatásával. Bácsatyai Dániel Dietrich von Nieheim életútján és munkásságán keresztül vizsgálta a magyar főkegyúri jog történetét.

Az Európai Parlamentben dolgozó Török Gábor teológus az Európai Unió és az egyház viszonyát és az EU-ban működő egyházi szervezetek működését ismertette élvezetesen és szemléletesen. Lábár Tamás pécsi egyházmegyei diakónus a 17–18. századi német birodalmi egyházfejedelmek működéséről tartott előadást. A kutatók mellett lehetőséget kapott két, a kutatócsoport munkájában részt vevő doktorandusz is újabb eredményeiknek a bemutatására. Fazekas Ibolya I. Ferenc király egyházpolitikáját az uralkodónak írt püspöki beszámolók alapján vizsgálta, Jávor Miklós pedig a kádári egyházpolitika működésének sajátosságait mutatta be. A tudományos programot a Bosák Nándor püspök által celebrált főpapi mise zárta.

A négynapos rendezvény végén a két kurátor, Gárdonyi Máté és Tusor Péter hangsúlyozták, hogy a II. Fraknoi Nyári Akadémia kiváló alkalom volt arra, hogy megmutassa elképzeléseiket a magyar katolikus egyetem céljairól, lehetőségeiről és feladatairól. Elmondták, hogy az akadémia programjai

nem csak neves kutatók előadásaival kívánnak hozzájárulni az egyetemi keretek között történő egyháztörténeli képzéshez, hanem olyan személyek meghívásával is, akik a hallgatóságnak személyes történetükön keresztül érzékletesebbé tehetik a 20. század egyháztörténelét. A Bosák püspökkel ennek jegyében folytatott, az oralhistory kereteibe illő kétórás beszélgetés során számtalan fontos kérdés került elő személyes, egyúttal árnyalt, elmélyült történeli megközelítésben. Például a Mindszenty-kérdés, az 1958-as központista kispaplázadás, az 1960-as évek kápláni szolgálatának miliője, az 1964-es „megegyezés” papi fogadtatása, az új liturgia bevezetése, a „békepapok” és az „ügynökkérdés” korabeli és történeli megítélésének problematikája, a rendszerváltozás és az egyházmegye alapításának kihívásai.

A dialógus során előkerült szempontok tudományos alkalmazása elősegítheti majd a több történész által (akár a II. vatikáni zsinat, akár a 80-as évek püspökkinevezései kapcsán stb.) folytatott kritikátlan, egyoldalú „ügynöközés” meghaladását. A püspök-interjú, valamint Török Gábor előadása meghallgatható a kutatócsoport [Youtube-csatornáján](#).

További részletek [ITT](#) olvashatók.

Fotó: Varga Máttyás

Magyar Kurír